

Nytt om Smålands växter och deras utbredning

BIRGER DANIELSSON och THOMAS KARLSSON 1986 03 08

I *Smålands flora 28* redovisades resultat från Projekt Smålands flora för åren 1979--83. Landskapet delades där in i åtta delar, och på små 'kartor' visades från vilka av dessa åtta delar olika arter var kända.

552 av de 1277 växter, som inventeringslistan upptar, var då funna i samtliga åtta delar av landskapet. Men det fanns också 118 arter, som vi inte hade några aktuella lokaler för. De flesta av dessa hade tidigare påträffats i landskapet, men några var sådana som kunde väntas dyka upp under inventeringen. I ett historiskt avsnitt redovisades äldre uppgifter för dessa resp var de kommer Smålands gränser närmast.

Vidare rapporterades ett urval av 20 intressanta arter, som inte finns med på inventeringslistan, men som verkar ha stadigvarande förekomster i landskapet.

Nyheter 1984--85

I det här tillägget till meddelande 28 vill vi berätta om nyheter från ytterligare två inventeringsår. Ett flitigt detektivarbete ute i distrikten har lett till många fina fynd:

- Antalet växter, som är funna i alla åtta landskapsdelarna, har stigit till 620 -- nästan hälften av dem som finns med på inventeringslistan. Dessa är naturligtvis inte vanliga överallt: förutom de allmänna växterna ingår det sällsynta men jämnt spridda arter och även en del, som har en ojämn utbredning, men som ändå har åtminstone någon enstaka lokal i varje landskapsdel. Karteringen är alltså mycket grov, men vi hoppas inom kort kunna presentera mycket mera detaljerade översikter med datorns hjälp.

- Av de från Småland tidigare kända arter, som vi 1983 inte hade några aktuella uppgifter om, har vi nu lyckats spåra upp 23. De är alltså återupptäckta i landskapet. Det kvarstår 95 arter utan fynd, men nog ska vi kunna nagga den siffran i kanten en hel del under de kommande åren!

- Slutligen har vi funnit en hel del för landskapet nya arter. För det här meddelandet har vi utvalt sju, som verkar vara bofasta.

Uppläggning

'Prickkartorna' på de följande sidorna i detta meddelande redovisar endast nytillkomna uppgifter i förhållande till meddelande 28. För över prickarna till kartbilderna i det meddelandet! Du får då aktuella bilder av växternas utbredning i landskapet.

Med början på sid 4 anges lokaler för de 23 återfunna växterna samt för de sju nya bofasta arterna.

Lycu inu Stranlum	Phle ber Vildtimo	Scir par Dvärgsäv	Ju al.no Myrtåg	Poly bis Stor orm
Lycu tri Cyprelum	Phle phl Flentimo	Scir qui Tagelsäv	Junc sty Dytåg	Poly sac Jättslid
Isoe ech Taggspor	Cala neg Madrör	Sc un:un Agnsä	Luzu luz Vitfryl	Chen sue Svenmåll
arve*flu Strafräk	Cala pur Brunrör	Sc un:ve Balt agn	Luzu pal Blekfryl	Chen hyb Lönnmåll
Equi hye Skavfräk	Cory can Borståte	Scir mul Dysäv	Nart oss Myrlilja	Chen rub Rödmåll
Ophi vul Ormtunga	Aira car Vittåtel	Scir mam Veksäv	Gage vil Luddvår	Atri hor Trädmåll
Botr mat K lås	Desc set Sjötåtel	Sc ca.au Tuvsäv	Gage spa Lundvår	annu*per Grön*vit
Blec spi Kambrä	Aven fat Flyghavr	Clad mar Ag	Alli ole Backlök	Scle per Vitknäv
Acol tri S artbrä	Meli uni Lundslok	Rhyn fus Brunag	Alli urs Ramslök	Sper med Havsnarv
Wood ilv Hällebrä	Poa rem Storgröe	C pulica Loppsta	Frit mel Kungsäng	St ne.ne Lundarv
Pi ab:vi Ormgran	Poa bul Knölgröe	C chordo Stränsta	Dact tra Sumpnyck	St ne.gl Lundarv
Spar fri Flotagrä	Poa sup Tramgröe	C approp Tagelsta	Epip hel Skogknip	Stel pda Blekarv
Acor cal Kalmus	Fest gig Långsvi	Ca pa.bo Mörk snå	Epip atr Purpknip	Stel hol Buskstjä
Lemn tri Korsand	Fest alt Skogssvi	C disper Spädsta	Neot nid Nästrot	Cera glo Knipparv
Pota pra Långnate	Loli mul Ital raj	Ca br.br Nicksta	Sali nig Svartvid	Cera bra Raggarv
I la luc Grovnate	Brom ste Sandlost	Ca br.vi Nicksta	Sali myr Odonvide	Cera glu Klibbarv
Pota zos Bandnate	Brom sec Råglost	C buxbau Klubbsta	Sa re:ni Sandvide	Mela noc Nattglim
I la obt Trubnate	Brom arv Renlost	C globul Klotsta	Carp bet Avenbok	Mela vis Klibglim
Pota rut Styvrate	Elyt jun Strankvi	C vagina Slidsta	Alnu inc Gråal	Sile rup Bergglim
Pota pus Gropnate	Hord mur Vildkorn	C livida Vitsta	petr*rob Berg*sko	Cera dem Hornsärv
Rupp mar Hårnat	Hord jub Ekorkorn	C flacca Slanksta	Thes alp Spindört	Trol eur Smörboll
Sagi sfo Pilblad	Erio lat Gräsull	C capill Hårsta	Rume hyd Vattskrä	Myos min Råtsvans
Elod can Vattpest	Erio gra Kärrull	Ju bu.ra Grodtåg	Rume thy St ängsy	Ranu lin Sjöran
Ve he.he Murgrver	Utri och Blekbläd	Vale sam Vänderot	Ca vu.vu Spätist	Crep bie Skånefib
Ve he.lu Skuggver	Pl ma.sc Strangro	Camp cer Skogkloc	Arct tom Ullkard	Sonc uli Kalmolke

Ranu cas	o o	Rese lea	o o	Trif spa	o o	Epil par	o o	Eric tet	o o
Lundsmör	o o	Gulrese	o o	Brunklöv	o o	Luddun	o o	Klocklju	o o
Ranu pol	o o	Sedu sex	o o	An vu.li	o o	Epil ros	o o	Andr sep	o o
Backsmör	o o	Kant fet	o o	Lit get	o o	Grendun	o o	Grusviva	o o
Ranu sar	o o	Parn pal	o o	Lotu uli	o o	Epil gla	o o	Centunc	o o
Sydsmör	o o	Slåt blom	o o	Stor kär	o o	Alaskdun	o o	Knutört	o o
Ranu aqu	o o	Coto nig	o o	Oxyt cam	o o	Epil sax	o o	Gent cam	o o
Vattmöja	o o	Svartox	o o	Fältved	o o	Vit dun	o o	Fältgent	o o
Ranu tri	o o	Crat lae	o o	Orni per	o o	Epil tet	o o	Ca se:am	o o
Grodmöja	o o	Rundhag	o o	Dvärgser	o o	Kantdun	o o	Skärvind	o o
Anem ran	o o	Sorb rup	o o	Vici ten	o o	Epil lam	o o	Cu eu:ha	o o
Gulsippa	o o	Vitoxel	o o	Lukt Vick	o o	Grådun	o o	Strandsn	o o
Thal sim	o o	Rubu nes	o o	Lath het	o o	Epil obs	o o	Pole coe	o o
Backruta	o o	Skogbjör	o o	Vingvial	o o	Mörk dun	o o	Blågull	o o
Thal aqu	o o	Rubu sul	o o	Lath pal	o o	Circ int	o o	Lapp squ	o o
Akleruta	o o	Surbjör	o o	Kärrvial	o o	Mellhäx	o o	Piggfrö	o o
Berb vul	o o	Rubu lin	o o	Gera san	o o	Myri spi	o o	None ver	o o
Berberis	o o	Klobjör	o o	Blodnäva	o o	Axslinga	o o	Nonnea	o o
Cory bul	o o	Rubu gla	o o	Gera pra	o o	Myri ver	o o	Myos dis	o o
Skånunn	o o	Rostbjör	o o	Ängsnäva	o o	Kranslin	o o	Brokförg	o o
Cory sol	o o	Frag vir	o o	Gera pyr	o o	Hipp vul	o o	Lith off	o o
Stornunn	o o	Backsmul	o o	Skuggnäv	o o	Häsvans	o o	Stenfrö	o o
Cory pum	o o	Pote int	o o	Gera col	o o	Corn sue	o o	Lith arv	o o
Sloknunn	o o	Finnfing	o o	Duvnäva	o o	Hönsbär	o o	Sminkrot	o o
Lepi lat	o o	Pote tab	o o	Gera mol	o o	Sani eur	o o	Ajug rep	o o
Bittkras	o o	Småfing	o o	Mjuknäva	o o	Sårläka	o o	Revsuga	o o
Lepi het	o o	riva*urb	o o	Merc per	o o	Tori jap	o o	Lami gal	o o
Vallkras	o o	Huml*nej	o o	Skogsbin	o o	Rödkörve	o o	Gulplis	o o
Lepi cam	o o	Apha arv	o o	Euph pep	o o	Coni mac	o o	Lami hyb	o o
Fältkras	o o	Jufrukam	o o	Rävtörel	o o	Odört	o o	Flikplis	o o
Tees nud	o o	A vestit	o o	Impa nol	o o	Bupl ten	o o	Lami mol	o o
Sandkras	o o	Vindagg	o o	Vildbals	o o	Stranäl	o o	Mellplis	o o
Coch off	o o	A gracil	o o	Impa par	o o	Helo inu	o o	Satu aci	o o
Skörbjug	o o	Glansdag	o o	Blekbals	o o	Krypflök	o o	Harmynta	o o
Alys aly	o o	A subglo	o o	Malv alc	o o	Seli car	o o	Me aq:li	o o
Grådådra	o o	Valldag	o o	Rosmalva	o o	Krusfrö	o o	Stramynt	o o
Caki mar	o o	Sang min	o o	Malv syl	o o	Ange lit	o o	Ment spi	o o
Marviol	o o	Pimpinell	o o	Rödmalva	o o	Strakvan	o o	Grönmynt	o o
Alli pet	o o	Rosa rub	o o	Hype mon	o o	Levi off	o o	Lyci bar	o o
Löktrav	o o	Äppelros	o o	Bergjoh	o o	Libstick	o o	Bocktörn	o o
Rori syl	o o	Geni pil	o o	Elat hyd	o o	Impe ost	o o	Hyos nig	o o
Stranfrä	o o	Hårginst	o o	Korsslam	o o	Mästerot	o o	Bolmört	o o
Card fle	o o	Cyti sco	o o	He nu.ob	o o	Hera sph	o o	Verb lyc	o o
Skogbräs	o o	Harris	o o	Mörk sol	o o	Björnlok	o o	Gren ku	o o
Card are	o o	Onon rep	o o	Viol rei	o o	Hera sib	o o	Mimu gut	o o
Sandtrav	o o	Puktörne	o o	Lundviol	o o	Sibi bjö	o o	Gyckblom	o o
Card sue	o o	Meli off	o o	Pepl por	o o	Pyro med	o o	Vero lon	o o
Grustrav	o o	Äkta söt	o o	Rödlänke	o o	Klocpyro	o o	Stranver	o o
Erys hie	o o	Trif aur	o o	Epil hir	o o	Pyro rot	o o	Vero bec	o o
Bergkäre	o o	Gullklöv	o o	Rosendun	o o	Vitpyro	o o	Bäckver	o o

Mela nem	o o	Plan med	o o	Inul hel	o ●	Cirs ole	o o	Lact ser	o o
Lundkov	●●●	Rödkäm	●●●	Ålandrot	●●●	Kältist	●●●	Taggsall	●●●
Mela cri	o o	Plan mar	o o	Bide cer	o o	Onop aca	o o	Lact mac	o o
Korskov	●●●	Gulkäm	●●●	Nickskår	●●●	Ulltist	●●●	Parksall	●●●
Eu ro.ro	o o	Gali vai	o o	Anth tin	o o	Serr tin	o o	Tara ery	o o
Storögon	●●●	Grön snä	●●●	Färgkull	●●●	Ängskära	●●●	Sandmas	●●●
Euph nem	o o	G trifid	o o	Chry seg	o o	Arno min	o o	Tara obl	o o
Grå ögon	●●●	Dvärgmår	●●●	Gullkrag	●●●	Klubbfib	●●●	Dvärgmas	●●●
Odon rub	o o	Gali odo	o o	Arte cam	o o	Hypo rad	o o	Tara spe	o o
Vanl röd	●●●	Myska	●●●	Fältmalö	●●●	Rotfibb	●●●	Atlanmas	●●●
Pe pa.pa	o o	Gali sax	o ●	Sene ver	o o	Hypo gla	o o	H praten	o ●
Kärrspir	●●●	Stenmåra	●●●	Vårkors	●●●	Åkerfibb	●●●	Ängsfibb	●●●
Pa pa.op	o o	Samb ebu	o o	Echi sph	o o	Crep pal	o o	H oreade	o ●
Hostspir	●●●	Sommfläd	●●●	Bolltist	●●●	Kärrfibb	●●●	Klipfibb	●●●
Utri aus	o o								
Citrbläd	●●●								

Juncus minutulus	o o	Amelanchier confusa	o o	Alche propinqua	o o
Pysslingtåg	●●●	Svensk häggmispel	●●●	Hjuldaggkäpa	●●●
Hornungia petraea	o o	Potentilla recta	o o	Rosa obtusifolia	o o
Stenkrassing	●●●	Styv fingerört	●●●	Flikros	●●●
Rorippa austri*syl	o ●	P. thuringiaca	o o	Lupinus nootkaten	o o
Vägfräne	●●●	Tysk fingerört	●●●	Sandlupin	●●●

Kommentarer till återfunna arter

Potamogeton zosterifolius, bandnate. -- Höreda 6E7i S. Vixens NV
vill, flytande vid brygga 1984 (Eva och Torbjörn Willén). Säby 7E5j
Säbysjön 1984 (Jörgen Josefsson).

Potamogeton rutilus, styvnate. -- Säby 7E5j 1 ex fritt flytande i
Säbysjön nedanför kyrkan 1984 (Jörgen Josefsson).

Elomus sterilis, sandlosta. -- Björkö 6E6j Fuse gamla skola, gräs-
matta, två strån 1984, ej sedd 1985 (Alf Schmitt).

Elytrigia juncea, strandkvickrot. -- Mönsterås 5G6j, 5H6a Vällö,
sandområde på öns norra sida 1984 (Ake Rühling).

Tidigare anmärkt från ön av Urban Ekstam i SNV PM 789, 1976.

Hordeum murinum, vildkorn. -- Oskarshamn 5G9i sandig slänt vid
nyanlagd djuphamn 1984. 1985 hade antalet plantor ökat, och växten hade
även spritts till ruta 5G9h, förmodligen i samband med planeringsarbeten
inom hamnområdet (Ake Rühling).

Carex disperma, spädstarr. -- Nässjö 6E7g Gullbrohult, riklig tills
med repestarr *C. loliacea* i sumpskogssluttning 1985 (Leif Björkman).

Fritillaria meleagris, kungsängslilja. -- Väckelsång 4E6j 300 m NO
kyrkan, skräpmark 1984 (Göran Wendt). Tävelsås 4E8h Osaby, ängsmark vid
säteriet 1984 (Curt Mossberg).

Salix myrtilloides, odónvide. -- *Locknevi* 7G1d Manegöl, sumpskog i gölkant 1983 Åtskilliga småbuskar (Birger Danielsson).

Salix repens var. *nitida*, sandvide. -- *Kläckeberga* 4G7g 150 m N Birkanäs vårdhem, fuktig åker 1 ex 1984 (Sven Davidsson). *Hallingeberg* 7G2f St. Spånga, fuktig ängsmark 1980 (Stefan Kasselstrand).

Spergularia media, havsnarv. -- *Misterhult* 5H9b Jungfrun, norra udden i klippspringa bl a 1985 (Ivar Ottosson enl Ake Rühling).

Cerastium brachypetalum, raggarrv. -- *Överum* 7G5g Trollbergen vid sjön Ryven, torr klipphylla bland mjölon 1984 (Staffan Renström).

Ranunculus sardous, sydsmörblomma. -- *Söderåkra* 3G8d två lokaler S om Grisbäck, sparsamt på fuktiga, sandiga, nu betade trädesåkrar vid stranden 1984, 1985 (Thomas Karlsson).

Sorbus rupicola, klippoxel. -- *Misterhult* 5H9b Jungfrun, minst tre uppvuxna exemplar på ön, däribland ett vid Prästkås som var känt redan 1914. Nya exemplar har svårt att klara sig, eftersom de äts begärligt av harar (Ivar Ottosson, Ake Rühling).

Planterade, närbesläktade arter förekommer. Namnet *vitoxel* bör reserveras för sådana, och den vilda arten bör kallas *klippoxel*.

Rubus lindebergii, klobjörnbär. -- *Tingsås* 4E0i och *Urshult* 4E1i ett tiotal lokaler öster om sjön Mien i varierande miljö: vägkant, stengärdesgård, skogsmark, skogsbryn, strand, kraftledningsgata 1985 (Jan-Erik Hederås). *S. Sandsjö* 4F2b Blötan, en buske i betesmark 1984 (Thomas Karlsson).

Ornithopus perpusillus, dvärgserradella. -- *Ljungby* 4G5e (Kalmar län) Edenborg, utmed 66:ans V sida riklig på nyligen tallplanterat sandfält 1984, 1985 (Göran Wendt). *Kalmar* 4G6g ett ex på sandig ruderatmark 1984 (Thomas Karlsson).

Epilobium glandulosum, alaskadunört. -- *Kalmar* 4G6g Svensknabben, ruderatmark vid ridhuset och flerstädes kring villorna 1985 (Thomas Karlsson). *Ljungby* 4G7e (Kalmar län) strax V Källstorp, ca 50 ex på hållar i betesmark med spridda lövträd 1985 (Thomas Karlsson). *Kläckeberga* 4G7g 50 m S vägskalet vid K. gård, ca 50 ex nära ekonomibyggnad i vägren mot lövdunge 1985 (Sven Davidsson).

Bupleurum tenuissimum, strandnål. -- Strandnålen hade ett år med rik förekomst 1984. Sedan Göran Wendt funnit den första lokalen eftersöktes arten intensivt (Sven Davidsson, Thomas Karlsson, Göran Wendt) och blev funnen i 11 rutor från blekingegränsen upp till *Kläckeberga* strax N om Kalmar. Dessutom i två rutor i *Mönsterås* ytterligare tre mil norrut: 5G4j Ödängla (Ake Rühling); 5G5j Svartö (Göran Wendt).

På flera lokaler var förekomsten rik 1984. Några besöktes även 1985, och växten var då sparsam eller saknades. Sådan växling är typisk för arten.

Lappula squarrosa, piggfrö. -- *Visingsö* 7E6c Näs riklig i de branta sandbrinkarna nedanför slottsruinen, även i gräsmark ovanför dessa samt några ex på själva murarna 1984, sparsammare 1985 (Eva Grapengiesser). *Gränna* 7E7e Brahehus, rätt riklig på murarna 1984 (Eva Grapengiesser).

Nonnea versicolor, nonnea. -- *Eksjö* 6E8j Skedhult 1984 (Inger Bergqvist), 1985 rikligt på flera platser, bland annat som ogräs i köks-trädgård och särskilt i en viltåker, där det även växte råglösta *Bromus secalinus* (Allan Karlsson).

Hypochaeris glabra, åkerfibbla. -- *Markaryd* 4D1b 800 m V Månstorp, 1984 många ex i sandig åker och på väggkant, 1985 endast 3 ex i väggkanten (Tord Holm). *Bolmsö* 5D3e Bolmstad, riklig 1985 i kant av havreåker (Ingvar Christoffersson). På lokalen fanns också rödmire *Anagallis arvensis*, som är mycket ovanlig i dessa trakter.

Crepis biennis, skånefibbla. -- *Nävelsjö* 6E4j väggkanten V om Sand, riklig längs ca 500 m 1984, möjligen ännu rikligare 1985 (Alf Schmitt).

Hieracium pratense, ängsfibbla. -- *Tävelsås* 4E8h Osaby ängsmark vid säteriet (Curt Mossberg). *Gårdsby* 5E2i Ekesås, skogsstig 200 m S ladugården 1983 (Olof Svensson). *Vetlanda* 6F3a 100 m SV Östanå gård, flera grupper i naturlig ängsmark (Lennart Olsson). *Vetlanda* 6F4a södra kanten av dammen vid Värmynderyd, omgrävd mark (Kent och Majvor Hjorthage). *Västrum* 6G7i Gölgerum på åkerren 1984 (A. Thunblad).

Hieracium Oreadea, klippfibbla. -- *Hallingeberg* 7G2f Kvistrum, berghylla 1979 (Stefan Kasselstrand).

Några arter utanför inventeringslistan

Juncus ensifolius, svärtdåg. -- *Annerstad* 4D8c 545:ans V vägdike vid Viggåsa, ca 3 m² 1983 (Rita Gustafsson). -- *Gårdsby* 5E2j 23:ans N vägdike 1900 m SO Gårdsby kyrka 1984 (Kerstin Pettersson), ett flera tiotal m långt bestånd 1985.

Nordamerikansk art, inkommen på vägrenar besådda med främmande gräsfrö. Lätt att känna igen på de myrliljelika, från sidorna hoptryckta bladen.

Juncus capitatus, huvudtåg. -- *Torsås* 3G8c Gullemåla, ganska rikligt i fuktigt, skuggigt grustag 1985 (Thomas Karlsson). *Söderåkra* 3G8d S om Grisbäck, 1 ex på fuktig sand i åkerkant 1985 (Thomas Karlsson).

Orchis ustulata, krutbrännare. -- *Aby* 4G8g 900 m NNV Stävlö, betad artrik torräng, 2 ex tätt tillsammans 1984, sågs ej 1985 (Sven Davidsson).

Corydalis claviculata, klängnunneört. -- *Döderhult* 5G8h Nymålen, skogsbilväg, införd med tippad bark, dessutom naturaliserad i hållmark 1981 (Berit Melin), mycket riklig 1985.

Unikt utseende: lågväxt, gulvitblommig, blad finflikiga med klängen.

Malva parviflora, kvarnkattost. -- *Torsås* 4G1b Haget, ymnigt trädgårdsogräs 1983 (Thomas Karlsson). *Locknevi* 7G0c Dramstorp, trädgårdsogräs 1984 (Anne-Marie Heimonen).

Mycket lik vit kattost och lika småblommig. Blommorna är dock violetta, fodret blir starkt uppblåst och frukten är rikt skulpterad med vassa åsar.

Bunium bulbocastanum, jordkastanj. -- *Aby* 4G8g bron över Hjälmsöström ca 10 ex i vägren och ca 400 m N därom ett 30-tal i vägren och åkerkant 1984 (Sven Davidsson).

Gräsfröinkomling; enda svenska flockblommiga art med underjordisk knöl.

Solanum sarrachoides, bägarnattskatta. *Söderåkra* 3G 8c 600 m S Korpavik, riklig i potatisåker 1985 tills med nattskatta (Thomas Karlsson). *Almeboda* 4F2d Fösingsmåla ett par ex i rabatt 1983 tills med klöversyra *Oxalis fontana* (Signe Karlsson). *Mortorp* 4G5c Skogsdal, rätt riklig i trädgårdsland 1985 (Thomas Karlsson).

Tydligen på spridning i södra Sverige. Avviker från nattskatta genom ljusgrön bladfärg, stark hårighet och genom att fodret delvis täcker bäret.